

AVOKATI I POPULLIT

Adresa: Bulevardi: "Zhan D'Ark" Nr.2
Tiranë, Shqipëri

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AVOKATI I POPULLIT

Mekanizmi Kombëtar për Parandalimin e Torturës,
trajtimit ose dënimit të egër, çnjerëzor ose poshtërues

Tel/Fax: +355 4 2380 300/319
E-mail: ap@avokatipopullit.gov.al
eëë.avokatipopullit.gov.al

Nr. K4/I55 -2 Prot.
Nr. Dok. 202503016/1

Tiranë _27_/_08_/2025

Lënda: Rekomandime për inspektimin e bërë në Komisaratin e Policisë Mallakastër

Drejtuar: Drejtues i Parë Skënder HITAJ
Drejtues i Drejtorisë Vendore të Policisë Fier

FIER

Kryekomisar Kleant SERDARI
Shef i Komisaratisë të Policisë Mallakastër

MALLAKASTËR

Për dijeni: Drejtues Madhor Ilir PRODA
Drejtues i Përgjithshëm i Policisë së Shtetit

TIRANË

Të nderuar,

Duke ju falënderuar për bashkëpunimin e deritanishëm midis institucioneve tona, si dhe duke vlerësuar angazhimin për punën e stafit të institucionit që ju drejtoni, në vijim po ju njohim me gjetjet dhe rekomandimet nga inspektimi i kryer në ambientet e privimit të lirisë së personit në Komisaratin e Policisë Mallakastër nga Institucioni i Avokatit të Popullit.

Avokati i Popullit, në rolin e Mekanizmit Kombëtar për Parandalimin e Torturës, trajtimit ose dënimit të egër, çnjerëzor ose poshtërues, në vijim Mekanizmi Kombëtar, bazuar në nenin 19/1 të ligjit Nr. 8454, datë 04.02.1999 "Për Avokatin e Popullit", i ndryshuar, kreu një inspektim në Komisaratin e Policisë Mallakastër në datën 08.07.2025, sipas një Plani Inspektimi vjetor të miratuar nga Avokati i Popullit. Në përbërje të grupit inspektues ishin z. Vullnet Topalli dhe z. Hazbi Selita me detyrë nd/komisionerë, pranë Mekanizmit Kombëtar.

Qëllimi i inspektimit ishte vlerësimi i përgjithshëm i respektimit të të drejtave themelore të shoqëruarve/ndaluarve/arrestuarve, të cilat ju garantohen në Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë, Kodin e Procedurës Penale, ligjin nr. 82/2024 "Për Policinë e Shtetit", aktet nënligjore, si dhe standardet ndërkombëtare për mbrojtjen e të drejtave themelore të personave të privuar nga liria në mjediset e policisë.

Gjithashtu, u verifikuan procedurat që ndjekin punonjësit e policisë në zbatim të Urdhrit të Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit nr. 894, datë 19.07.2022, për miratimin e procedurave standarde të punës *“Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë”*. Inspektimi ishte i paparalajmeruar.

Avokati i Popullit, pasi u njoh me konstatimet e grupit inspektues dhe nivelin e zbatimit të rekomandimeve të lëna nga inspektimi i mëparshëm, ka detyrimin ligjor t’ju parashtrojë konkluzionet përfundimtare, duke ju referuar si më poshtë vijon:

Shënime të përgjithshme

Në përputhje me metodologjinë e zhvillimit të inspektimit në institucionet ku mbahen e trajtohen shtetas të privuar nga liria, në mugesë të Shefit të Komisarariatit, grupi inspektues u takua me shefin e rendit z. Florian Mustafaj, i cili u vu në dijeni lidhur me qëllimin e inspektimit.

Në vijim të takimit, z. Mustafaj informoi grupin e inspektimit, mbi masat e marra për realizimin e rekomandimeve të lëna nga Avokati i Popullit, referuar inspektimit të mëparshëm lidhur me përmirësimin e kushteve të ambienteve të shoqërimit të këtij komisarati, sipas procedurave standarde dhe për rritjen e performancës së punonjësve të policisë për respektimin e të drejtave ligjore të shtetasve të shoqëruar, arrestuar/ndaluar.

Grupi inspektues, pasi mori informacionin e nevojshëm, i shoqëruar nga shefi i rendit, inspektoi në vend gjendjen e dhomave të shoqërimit, kushtet infrastrukturore dhe materiale të tyre, si dhe u njoh dhe administroi kopje të dokumentacionit ku pasqyrohen veprimet e kryera me personat e shoqëruar, si dhe vizitoi zyrat e punës së oficerëve të Policisë Gjyqësore, në lidhje me praninë e sendeve që ekspozojnë dhunë gjatë kryerjes së veprimeve procedurale për marrjen në pyetje të personave të shoqëruar.

Drejtuesit e Komisarariatit të Komisarariatit Mallakastër, si dhe punonjësit e policisë me të cilët kontaktoi grupi i inspektimit, u treguan bashkëpunues dhe transparentë, gjatë inspektimit në ambientet e këtij institucioni.

Nga verifikimi i masave për zbatimin e rekomandimeve të Institucionit të Avokatit të Popullit në inspektimin e mëparshëm, rezultoi se:

1. Ishin marrë masat pjesërisht për ndërtimin për ndërtimin dhe vënien në funksion të ambienteve të shoqërimit në Komisaratin e Policisë Mallakastër, sipas kërkesave të parashikuara në ligjin nr. 82/2024 *“Për Policinë e Shtetit”* dhe procedurën standarde *“Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë”*, miratuar me Urdhrin nr .894, datë 19.07.2022, të Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit, të ndara më vete për personat e rritur, femrat, dhe të miturit.
2. Ishin marrë masat pjesërisht për pajisjen e dhomës aktuale të shoqërimit me mjetet e nevojshme për akomodimin e personave të shoqëruar si stola por jo me tavolin tavolinë, sipas parashikimeve të Proedurës standarde.
3. Ishin marrë masat nga komisarariatit i Policisë Mallakastër për pajisjen me *“Regjistri i evidentimit të të dhënave për personat e shoqëruar”* sipas tipit *“Model nr.1”*, konform procedurave standarde *“Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e*

policisë” miratuar me Urdhrin nr .894, datë 19.07.2022, të Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit.

4. Ishin marrë masat për pajisjen e komisariatit me një regjistër për evidentimin e kërkesë/ankesave të personave të shoqëruar, të arrestuar dhe të ndaluar sikurse sikurse parashikohet në nenin 24 të ligjit nr .82/2024 “Për Policinë e Shtetit”.
5. Ishin marrë masat nga Komisariati i Policisë Mallakastër për instalimin e sistemit të monitorimit me kamera vëzhguese në korridorin e institucionit dhe në ambientin e dhomës të shoqërimit në Komisaratin e Policisë Mallakastër.
6. Ishin marrë masat, për lyerjen, pastrimin, dhe dezinfektimin e tualetit për ambientin e dhomës së shoqërimit.
7. Ishin marrë masat pjesërisht për plotësimin e rekomandimeve të Avokatit të Popullit nga vizitat inspektuese të zhvilluara në vite në komisariatin e policisë në Mallakastër.

Ndërkohë, grupi i inspektimit konstatoi se nuk kishin gjetur zbatim rekomandimet e mëposhtme:

8. Nuk ishin marrë masat, për krijimin e dhomës për marrjen në pyetje të personave të shoqëruar dhe dhomës së intervistimit të personave të arrestuar/ndaluar nga oficerët e policisë gjyqësore.
9. Nuk ishin marrë masat për krijimin e zyrave të posaçme për intervistim me persona të mitur, duke ofruar një ambient të përshtatshëm që duhet të jetë i rregulluar në mënyrë të posaçme për zhvillimin e bisedave me fëmijët.
10. Nuk ishin marrë masat për sigurimin e sistemit të ngrohjes ose vendosjen e pajisjeve elektrike në dhomën e shoqërimit, për ngrohjen e këtyre ambienteve kryesisht në periudhën e dimrit.
11. Nuk ishin marrë masat për dhënien e kartës së të drejtave në momentin në të cilin palët hyjnë në komisariat dhe vendosjen e posterave me të drejtat e personave të shoqëruar/ndaluar.

Në përfundim të inspektimit, grupi inspektues vëren se megjithëse në Komisaratin e Policisë Mallakastër ishin marrë disa masa për përmirësimin e standardeve lidhur me krijimin e dhomave të shoqërimit dhe të drejtat ligjore të personave të shoqëruar, nisur nga kushtet aktuale, vazhdonin të ishin të pranishme disa problematika dhe më konkretisht:

Ambientet e shoqërimit dhe kushtet e tyre

Në Komisaratin e Policisë Mallakastër ambientet e shoqërimit nuk ishin të ndërtuar sipas kërkesave të ligjit nr .82/2024 “Për Policinë e Shtetit”, dhe procedurës standarde “Rregullat teknike të shoqërimit në mjediset e Policisë së Shtetit”, miratuar me Urdhrin e Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit nr .894, datë 19.07.2022, ku parashikohet se dhomat e shoqërimit duhet të jenë me sipërfaqe dhe hapësira të bollshme për qëndrim, si dhe të ndara më vete për gratë, meshkujt madhorë dhe të miturit¹.

¹ Kreu VI, pika 4, gërma “c” e procedurës standarde të punës “Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë”, miratuar me Urdhrin e Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit nr.894, datë 19.07.2022.

Mjedisi i shoqërimit ndodhet në një ndërtesë më vete nga godina kryesore e komisarariatit dhe kishte 2 (dy) dhoma shoqërimi për mbajtjen dhe qëndrimin e burrave, ndërsa dhoma tjetër përdorej për mbajtjen dhe qëndrimin e grave dhe të miturve në konflikt me ligjin.

Dhomat e shoqërimit ishte me sipërfaqe dhe hapësirë të bollshme për qëndrimin dhe trajtimin e të shoqëruarve. Ato ishin të pajisura secila me 3 karrige të fiksuara në dysheme, që mundësonin qëndrimin ulur të personave të shoqëruar, si dhe ishin të pastra nga ana higjieno-sanitare, por mungonin tavolina për qëndrimin e personave në konflikt me ligjin në këto ambiente. Të 2 dhomat e shoqërimit kishin tualete brenda, të pajisura me çezmë, që kishte ujë të rrjedhshëm pa ndërprerje. Përmasat e dhomës së shoqërimit ishin 4x4 m², me kapacitet deri në 8 persona të shoqëruar.

Mungesa e dhomës së shoqërimit për të miturit në konflikt me ligjin është një nga problematikat që paraqitet në këtë komisarariat, duke sjellë si pasojë mos garantimin e lirive, të drejtave dhe standardeve që kanë të bëjnë me shoqërimin, mbajtjen dhe trajtimin në mjediset e policisë, si dhe nevojave fizike, profesionale dhe psikologjike, kur merren vendime që prekin ndonjë aspekt të ndalimit të tyre.

Dhoma e shoqërimit për të miturit në konflikt me ligjin duhet të ishte ndërtuar siç është parashikuar në Kreun VII, pika 4 të procedurave standarde *“Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë”*, miratuar me Urdhrin e Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit nr. 894, datë 19.07.2022.

Dritaret e dhomave të shoqërimit ishin të siguruara me skarë hekuri në pjesën e jashtme, me qëllim parandalimin e largimit apo arratisjes së personave të shoqëruar nga këto mjedise. Dritaret ishin me përmasa të tilla që krijonin mundësinë e ajrimit dhe ndriçimit të plotë natyral. Gjithashtu kishte edhe ndriçim artificial që furnizohej nga rrjeti elektrik. Dera ishte prej druri, me mundësi për t’u mbyllur nga jashtë por në këtë ambient mungonte sistemi ngrohje/ftohje.

Korridori i këtij ambienti dhe dhomat e shoqërimit ishin të monitoruara me kamera, për mbajtjen në vëzhgim të veprimeve që kryejnë punonjësit e policisë me të shoqëruarit. Afati për ruajtjen e pamjeve filmike ishte dy javë.

Në Komisariatin e Policisë Mallakasër gjatë periudhës 01.01.2025 deri më 08.07.2025 ishin të shoqëruar dhe të evidentuar në regjistrin e shoqërimit **67** persona, sipas përcaktimeve të bëra në nenin 19 dhe 25/1 të ligjit nr. 82/2024, *“Për Policinë e Shtetit”*, ku saktësisht ishin të shoqëruar 63 shtetas madhorë burra dhe 4 të mitur konflikt me ligjin.

Gjithashtu, na u bë me dije se personat e shoqëruar nga policia janë informuar për të drejtat e tyre, që nga fillimi i privimit të lirisë, duke siguruar informacion të qartë verbal në lidhje me të drejtat ligjore/procedurale që ata kanë². Për sa më sipër, Avokati i Popullit inkurajon pajisjen e qytetarëve

² CPT u bën thirrje autoriteteve shqiptare të ndërmarrin hapa për të siguruar që personat e ndaluar nga policia të jenë plotësisht të informuar për të drejtat e tyre që nga fillimi i heqjes së lirisë (domethënë, nga momenti kur ata janë të detyruar të qëndrojnë në polici). Kjo duhet të sigurohet me dhënien e informacionit të qartë verbal që në fillim, për t’u plotësuar në rastin më të shpejtë (domethënë, menjëherë pas mbërritjes në ambientet e policisë) me sigurimin e fletës së informacionit të lartpërmendur. Personave në fjalë duhet t’u kërkohet të nënshkruajnë një deklaratë që

me “Kartën e të drejtave” në rast shoqërimi në polici, që është një dokument me të cilin duhet të njihet çdo qytetar që shoqërohet në një komisariat policie. Nëpërmjet “Kartës së të drejtave” qytetari informohet mbi të drejtat e tij përballë institucionit të Policisë së Shtetit në mënyrë që të jetë i ndërgjegjshëm për çdo formë abuzimi apo tejkalimi të kompetencave të punonjësve të policisë kundrejt tij.

“Karta e të Drejtave” i shërben jo vetëm qytetarit, por edhe vetë Policisë së Shtetit, për të mirëmbajtur besimin e qytetarëve tek Policia, për ta forcuar bindjen se Policia është një instrument profesional në shërbim të qytetarëve, si dhe për të evidentuar e veçuar abuzuesit me uniformën e policisë.

Vendosja në dispozicion të çdo qytetari të “Kartës së të Drejtave” është një standard të cilin Avokati i Popullit kërkon vazhdimisht që të respektohet. Gjithashtu edhe CPT-ja, përshëndeti zhvillimin e kësaj praktike për kartën edhe thellimin e saj, duke kërkuar që punonjësit në zyrën e pranimit të sigurohen që të shoqëruarit që shkruajnë e lexojnë, e kuptojnë përmbajtjen e kartës së të drejtave.

Sipas strukturës, Komisariati i Policisë Mallakastër kishte në organikë 3 specialistë policie/OPGJ dhe 8 specialistë SPZ. Nga kqyrja e zyrave të specialistëve të policisë/OPGJ dhe ndihmës/specialistëve të policisë/SPZ, nuk u gjetën sende apo mjete, prania e të cilave të ekspozonte dhunë ndaj shtetasve që intervistohen/merren në pyetje në zyrat e tyre.

Nga inspektimi i ambientit të shoqërimit u konstatua se mungonte dhoma e veçantë për marrjen në pyetje/intervistimin e personave të shoqëruar, e cila duhet të jetë e pajisur me tavolina, karrige dhe stola për qëndrimin ulur të shtetasve të shoqëruar, si dhe me orënditë e nevojshme si karrige dhe tavolina pune për specialistët e policisë³, por sipas informacionit të Shefit të Rendit, të shoqëruarit merren në pyetje në zyrat e punës të punonjësve të policisë.

Në Komisaratin e Policisë Mallakastër, kishte një magazinë me vete, e cila shërbente si dhomë e marrjes së provave materiale dhe sipas informacionit të drejtuesve të komisarariatit provat materiale futen në një qese të etiketuar në këtë ambient⁴, ose në rast të ekzaminimit dërgohen në zyrat e provave materiale në Drejtorinë Vendore të Policisë Fier.

Nga verifikimi i regjistrit të marrjes dhe dorëzimit të personave të shoqëruar dhe kopjeve të procesverbalit të veprimeve të kryera nga punonjësi i policisë me personin e shoqëruar, në rubrikën me shënimet në lidhje me ankesat/kërkesat e të shoqëruarve rezultoi se për vitin 2025 nuk kishte asnjë ankesë të regjistruar.

Më tej u evidentuan disa praktika të njëpasnjëshme ku rezultoi se në përfundim të procedurave dhe veprimeve të kryera nga punonjësit e policisë të komisarariatit, mbaheshin procesverbalet përkatëse dhe një kopje e firmosur i jepej personit të shoqëruar.

vërtetohet se ata kanë marrë një kopje të fletës së informacionit. Raporti CPT-së për Shqipërinë CPT/Inf (2019) 28 [par.24]. Konsulto: <https://rm.coe.int/168097986b>.

³ Kreu VI, Pika 3/d e procedurave standarde “Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë” miratuar me Urdhrin Nr.894, datë 19.07.2022 të Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit.

⁴ Neni 215 i Kodit të Procedurës Penale “Vulosja e sendeve të sekuestruara”.

Në korridorin dhe brenda në dhomën e shoqërimit, nuk ishin afishuar postera me të drejtat e personave të shoqëruar në mjediset e policisë, si dhe personave të ndaluar/arrestuar, të cilat ishin të aksesueshme nga këta persona.

Në kohën e kryerjes së inspektimit, nuk kishte asnjë person të shoqëruar në mjediset e komisariatit, për rrjedhojë grupi i inspektimit nuk realizoi intervista lidhur me trajtimin që iu bëhet personave nga ana e punonjësve të policisë nga momenti i shoqërimit, gjatë kohës së qëndrimit në dhomat e shoqërimit, marrjes në pyetje apo intervistimin e tyre.

Ambientet e sigurisë dhe kushtet e tyre

Në Komisariatit e Policisë Mallakastër nuk kishte ambiente të sigurisë dhe personat e arrestuar/ndaluar, në përfundim të veprimeve procedurale nga ana e punonjësve të policisë, dërgoheshin menjëherë në dhomat e sigurisë të Komisariatit të Policisë Fier.

Regjistri për evidentimin e personave të shoqëruar, si dhe trajtimi i të shoqëruarve, gjatë veprimeve që kryen policia.

Gjatë inspektimit u konstatua se në Komisariatit e Policisë Mallakastër, “*Regjistri i evidentimit të të dhënave për personat e shoqëruar*” ishte i tipit “*Model nr. 1*” konform me procedurat standarde “*Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë*” miratuar me Urdhrin nr. 894, datë 19.07.2022 të Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit. Të gjithë personat e shoqëruar në organin e policisë sipas dispozitave të parashikuara në ligjin nr. 82/2024 “Për Policinë e Shtetit”, regjistroheshin në këtë regjistër nga punonjësit e zyrës së informacionit.

Nga këqyrja e këtij regjistri rezultoi se, koha e qëndrimit në gjendje shoqërimi e shtetasve ishte e ndryshme nga 1 orë deri në 5 orë në raste të veçanta. Rubrikat e regjistrit ishin plotësuar në mënyrë korrekte, me përgjegjësi dhe saktësi nga punonjësit e policisë në zyrën e informacionit⁵ dhe ishte i sekretuar.

Në këtë komisariat kishte regjistër për evidentimin e kërkesë/ankesave të personave të shoqëruar, të arrestuar dhe të ndaluar, sikurse parashikohet në nenin 24 të ligjit nr. 82/2024 “Për Policinë e Shtetit”, por gjatë vitit 2025 nuk ishte evidentuar asnjë ankesë apo kërkesë nga ana e këtyre personave.

Gjithashtu, në këtë institucion administrohej regjistër për të miturit e shoqëruar në konflikt me ligjin⁶, ku evidentoheshin të gjithë rastet e të miturve të shoqëruar në këto ambiente, në të cilin u konstatua se të gjithë rubrikat e regjistrit ishin plotësuar në mënyrë korrekte dhe regjistri ishte i sekretuar. Nga këqyrja e këtij regjistri rezultoi se gjatë muajit janar të vitit 2025 kishte vetëm 4 të shoqëruar të mitur në konflikt me ligjin, sipas procedurës standarde (Lidhja model 5).

“*Formulari i Raportit të Shoqërimit*” plotësohej gjithashtu nga punonjësi i policisë që kishte kryer shoqërimin e personit për në komisariat, sikurse përcaktohet në procedurën standarde.

⁵ Kreu VII, e procedurave standarde “*Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë*”.

⁶ Detyrim i përcaktuar nga ligji nr .37/2017 “Kodi i Drejtësisë Penale për të Mitur”.

Gjithashtu, "Procesverbalin me veprimet e kryera nga punonjësi i policisë me personin e shoqëruar", në përfundim të veprimeve, kur shtetasi lihej i lirë, punonjësi i policisë e plotësonte në dy kopje, ku një kopje i jepej personit të shoqëruar, ndërsa kopja tjetër e procesverbalit, pasi administrohej nga punonjësi i informacionit, mbahej në dosje të veçantë dhe pas një jave dorëzohej në sekretarinë e institucionit.

Në zyrën e informacionit, ndodhej edhe një regjistër për takimet me avokatin kur kërkohej nga të shoqëruarit, si dhe karta e të drejtave të personave të shoqëruar apo ndaluar/arrestuar në gjuhën shqipe dhe në disa gjuhë të huaja.

Avokati i Popullit thekson se plotësimi i regjistrave në kohe dhe me cilësi ishte një standart thelbësor me funksion parandalues për të garantuar të drejtat e njeriut.

Ambientet e intervistimit

Në Komisaratin e Policisë Mallakastër, oficerët e Policisë Gjyqësore i kryenin veprimet procedurale me shtetasit në zyrat e tyre të punës. Këto ambiente, përsa kohë shërbejnë edhe si zyra intervistimi apo për marrjen në pyetje të të shoqëruarve në konflikt me ligjin, nuk ishin të monitoruara me kamera, për mbajtjen në vëzhgim të sjelljes dhe veprimeve procedurale që kryejnë oficerët e policisë gjyqësore me këta shtetas.

Krijimi i zyrave të veçanta ku merren në pyetje shtetasit gjatë kryerjes së veprimeve procedurale nga oficerët e Policisë Gjyqësore dhe instalimin e sistemit të monitorimit me kamera në këto zyra, është rekomandim i përsëritur në vite nga Avokati i Popullit referuar akteve ligjore në fuqi dhe standardeve ndërkombëtare⁷, të cilat e konsiderojnë procesin e monitorimit filmik si një element parësor për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive të njeriut, pasi ka efekt parandalues për kryerjen e veprave të dhunshme dhe të dënueshme, si nga ana e punonjësve të Policisë së Shtetit ashtu dhe nga ana të shoqëruarve, ndaluarve e arrestuarve.

Në procedurat standarde "Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë", miratuar me Urdhrin Nr.894, datë 19.07.2022 të Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit, shprehet qartë se: "Në mjedisin ku ndodhen dhomat e shoqërimit, duhet të krijohet dhe një dhomë për intervistimin/marrjen në pyetje të personave të shoqëruar para se të akomodohen/futen në dhomat e sigurisë të DVP/komisariatit të policisë (personat që do të arrestohen/ndalohen)", duke u shndërruar në rregull të detyrues për strukturat qendrore dhe vendore të Policisë së Shtetit.

Ky ambient përveç kushteve të përcaktuara për dhomat e shoqërimit duhet të plotësojë edhe kushtin për instalimin e sistemeve dhe pajisjeve për regjistrimin elektronik audio dhe video të të gjitha veprimeve procedurale që kryhen me personin e shoqëruar nga oficerët e Policisë

⁷ "Një sistem i monitorimit të vazhdueshëm i standarteve dhe procedurave të intervistave të policisë duhet vënë në zbatim, po ashtu; kjo kërkon një regjistrim të saktë të intervistave të personave në ambientet e policisë, të cilat, nëse është e mundur duhet të zhvillohen me pajisje regjistruese elektronike (audio dhe/video). Duhet të kërkohej që të regjistrohet në mënyrë sistematike koha kur ka filluar dhe mbaruar intervista, ndonjë kërkesë të bërë nga i ndaluari gjatë intervistës, si dhe të personave të pranishëm gjatë çdo interviste". Raporti i CPT-së për Armeninë: CPT/Inf (2018) 31 [par.20].
<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016806bf46f>.

*Gjyqësore, para se personi të akomodohet në dhomat e sigurisë të DVP/komisariatit të policisë si i arrestuar/ndaluar*⁸.

Në raportin drejtuar Qeverisë Shqiptare mbi vizitën Komitetit për Parandalimin e Torturës (CPT-së) në Shqipëri të kryer në datat 4-15 maj 2023 është evidentuar qartë nevoja e krijimit të dhomave të intervistimit: *“Në fakt, një strukturë e tillë mund të sigurojë një regjistrim të plotë dhe autentik të procesit të intervistimit, duke lehtësuar në masë të madhe hetimin e çdo pretendimi për keqtrajtim. Ky fakt është në interes si të personave që janë keqtrajtuar nga policia, ashtu edhe të punonjësve të policisë që janë përballur me pretendime të pabaza se janë përfshirë në keqtrajtime fizike apo presione psikologjike.*

Në parim, regjistrimi audio-vizual duhet të mbulojë të gjitha fazat e marrjes në pyetje nga policia, duke përfshirë dhënien e informacionit për të drejtat në fillim të intervistës. Kjo do të sigurojë që marrja në pyetje nga ana e policisë të kryhet në përputhje me ligjin dhe do të ndihmojë në parandalimin e çdo praktike të nënshtrimit të personave të ndaluar në marrje në pyetje joformale përpara marrjes në pyetje zyrtare”.

CPT inkurajon autoritetet shqiptare të zgjerojnë aplikimin e regjistrimit audio-vizual të intervistave të policisë për marrjen në pyetje të të gjithë personave të shoqëruar⁹.

Komisariati i Policisë Mallakastër nuk posedon hapësirë të posaçme për komunikimin apo intervistimin me persona të mitur, ndaj MKPT e konsideron me rëndësi të veçantë faktin se bisedat me fëmijët dhe pyetja e tyre duhet të realizohen në një ambient që duhet të jetë i përshtatur në mënyrë të posaçme për zhvillimin e intervistimeve me fëmijët, pasi nga intervistimi i tyre në kushtet aktuale mund të shkaktohen pasoja të rënda deri në trauma tek të miturit që janë në konflikt me ligjin.

Nga monitorimi që u bë në disa prej zyrave të punonjësve të policisë në godinën aktuale të Komisarariatit të Policisë Mallakastër, nuk u gjetën sende, prania e të cilave të ekspozonte dhunë tek personat me të cilët ata kryenin veprime procedurale.

Ndihma juridike dhe psikologjike

Në këtë komisarariat, punonjësit e policisë zbatonin detyrimin ligjor të parashikuar në nenin 19/5 dhe 25/5 të ligjit nr. 82/2024 “Për Policinë e Shtetit”, si dhe në kapitullin VII, pika a.3.4 të procedurave standarde *“Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë”*, për plotësimin dhe dhënien e procesverbalit të veprimeve të kryera me të shoqëruarit nga punonjësit e policisë, që ishin ngarkuar me detyrën e kryerjes së verifikimit dhe trajtimin e çështjes përkatëse.

Nga inspektimi rezultoi, se për personat e shoqëruar mbahej procesverbali tip *“Formulari i raportit të shoqërimit ose ndalimit/arrestimit”*. Njëkohësisht, zbatohet detyrimi ligjor i parashikuar në nenet 34/b, pika 2 dhe 251 të Kodit të Procedurës Penale, që të ndaluarit/arrestuarit duhet t’i jepet një kopje e procesverbalit të ndalimit/arrestimit.

⁸ Kreu VI, pika 4/i.1.1 të procedurave standarde *“Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë”*.

⁹ Electronic recording of police interviews (Regjistrimi elektronik i marrjes në pyetje nga ana e policisë) fq.13, <https://rm.coe.int/1680ae233b>.

Në dispozitat e parashikuara në Kodin e Procedurës Penale në nenet 34/a, gërma “c” dhe 34/b gërma “a”, si dhe në ligjin nr. 82/2024 “Për Policinë e Shtetit”, në pikën 4 të nenit 19, përcaktohet se: *“Çdo shtetas në momentin e privimit të lirisë në mjediset e Policisë së Shtetit, ka të drejtë të komunikojë menjëherë me avokatin mbrojtës”*.

Grupi i inspektimit konstatoi se në momentin e inspektimit, në dhomat e shoqërimit nuk kishte asnjë person të shoqëruar. Në mungesë të tyre, u intervistuan punonjësit e policisë që kryejnë veprime procedurale me personat e shoqëruar, ku rezultoi se, në rastet kur të ndaluarit/arrestuarit madhorë nuk kishin mundësi financiare për të pajtuar avokat privat dhe kërkonin ndihmë juridike, atyre iu sigurohej asistencë ligjore apo mbrojtja me avokat, nga zyrat e avokatisë që funksionojnë në qytetin e Fier.

Nga inspektimi u evidentua se në zyrën e informacionit dhe ambientin e shoqërimit, nuk ishte e afishuar lista e avokatëve të miratuar nga Dhoma Kombëtare e Avokatisë Tiranë. Nga informacioni, kjo listë nuk ishte dërguar në DVP Fier, e cila më tej duhet të vihet në dispozicion të komisariateve të policisë në varësi të saj.

Sipas informacionit, përgjithësisht avokati paraqitej në mjediset e policisë jo më vonë se 2 orë nga momenti i njoftimit nga personeli i shërbimit ose nga specialistët e policisë të ngarkuar për kryerjen e veprimeve procedurale me të shoqëruarin apo të arrestuarin e dyshuar për kryerjen e veprës penale. Në regjistrin ku evidentohen takimet e të shoqëruarve me avokatin mbrojtës, shënohej emri dhe mbiemri i avokatit, si dhe ora e takimit, por jo ora e njoftimit.

CPT gjatë vizitës inspektuese në Shqipëri të zhvilluar në periudhën 4-15 Maj 2023 në institucionet policore, në raportin dërguar autoriteteve të Qeverisë së Shqipërisë, përsa i përket masave mbrojtëse themelore kundër keqtrajtimit të personit (përkatësisht, e drejta e njoftimit për ndalimin dhe e drejta për avokat dhe mjek), ka konstatuar se: *“Delegacioni dëgjoi disa pretendime se oficerët e policisë kishin pranuar kërkesat e tyre për avokat kryesisht vetëm **pas një vonese të konsiderueshme**, në mënyrë që të mund t’i pyesnin ata në mënyrë joformale për veprën e dyshuar pa praninë e një avokati. Gjithashtu janë marrë ankesa se **avokatët kryesisht nuk kanë ofruar ndonjë ndihmë kuptimplotë**. Për më shumë, informacioni i mbledhur gjatë vizitës sugjeronte se ekzaminimi fillestar mjekësor i personave të ndaluar në përgjithësi ishte ende i kufizuar tek pyetjet për gjendjen e tyre shëndetësore, pa kryer një ekzaminim fizik”*.

Përsa më sipër, CPT ka rekomanduar se: *“Autoritetet shqiptare duhet t’u kujtojnë të gjithë oficerëve të policisë **detyrimin ligjor për t’i dhënë akses ndaj një avokati që nga fillimi i heqjes së lirisë së një personi**. Gjithashtu, duhet të ndërmerren hapa në konsultim me Dhomën e Avokatëve për t’u siguruar që avokatëve kryesisht t’u kujtohet **roli i tyre kyç në parandalimin e keqtrajtimit duke qenë të pranishëm në komisarariatet e policisë dhe duke ndërhyrë që në fillim të privimit të lirisë, duke përfaqësuar sa më mirë të munden interesat e personave që janë të mandatuar të ndihmojnë dhe, më konkretisht, duke ndërmarrë veprimet e duhura sa herë që ka tregues se persona të tillë janë keqtrajtuar (ose mund të jenë) keqtrajtuar nga policia. Gjithashtu, duhet të ndërmerren hapa për të promovuar, në kuadrin e trajnimit fillestar dhe të vazhdueshëm***

të avokatëve, një kulturë ku mosndjekja e akuzave për keqtrajtim policor të konsiderohet si joetike dhe joprofesionale”¹⁰.

Gjithashtu, u evidentua se në mjedisin e shoqërimit mungonte edhe lista e psikologëve e miratuar nga Urdhri i Psikologut në Tiranë. Pavarësisht kësaj, në rastet kur i shoqëruari apo i ndaluar/arrestuari ishte i mitur, psikologu sigurohej në bashkëpunim me shkollën e mesme të qytetit të Mallakastër.

Në rastet kur të shoqëruarit paraqesin probleme shëndetësore, ata i shoqërojnë në Qendrën Shëndetësore Mallakastër, për të marrë ndihmën mjekësore.

Për sa më sipër dhe me qëllim zgjidhjen e problemeve të konstatuara gjatë këtij inspektimi, bazuar në pikën 3 të nenit 63 të Kushtetutës ku parashikohet se: “Avokati i Popullit ka të drejtë të bëjë rekomandime dhe të propozojë masa kur vëren shkelje të të drejtave dhe lirive të njeriut nga administrata publike” dhe në bazë të nenit 21/b të ligjit nr. 8454 dt.04.02.1999 “Për Avokatin e Popullit”, i ndryshuar, ku përcaktohet se: “Avokati i Popullit paraqet rekomandime për vënien në vend të së drejtës së shkelur tek organi administrativ, që, sipas tij ka shkaktuar shkelje të të drejtave dhe lirive”,

REKOMANDOJMË:

- 1.Marrjen e masave të nevojshme për gjetjen e fondeve për ndërtimin e dhomave të shoqërimit në Komisariatin e Policisë Mallakastër, sipas kritereve të parashikuara në Kreun VII, pika 4 të procedurave standarde “Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë” miratuar me Urdhrin nr. 894, datë 19.07.2022 të Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit, për ndërtimin e ambienteve të përshtatshme, dinjitoze, të pajisura me orënditë e nevojshme për qëndrimin në dhomat e shoqërimit të ndara më vete për persona të rritur, femra dhe të mitur në konflikt.
- 2.Marrjen e masave të nevojshme, për krijimin e një zyre për intervistimin apo marrjen në pyetje të shtetasve gjatë kryerjes së veprimeve procedurale nga oficerët e Policisë Gjyqësore, si dhe instalimin e sistemit të monitorimit me kamera audio-vizive në këtë zyrë.
- 3.Marrjen e masave të nevojshme, për krijimin e zyrave të posaçme për intervistimin e personave të mitur, duke ofruar një ambient të përshtatshëm që duhet të jetë i rregulluar në mënyrë të posaçme për zhvillimin e bisedave me fëmijët.
- 4.Marrjen e masave të menjëhershme për sigurimin e sistemit të ngrohjes ose vendosjen e pajisjeve elektrike në dhomën e shoqërimit, për ngrohjen e këtyre ambienteve kryesisht në periudhën e dimrit.
- 5.Marrjen e masave të nevojshme, për pajisjen e dhomës së shoqërimit me tavolina të fiksuara në dyshe dhe të pa lëvizshme, sikurse përcaktohet në procedurat standarde.

¹⁰ [efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://rm.coe.int/1680ae233b](https://rm.coe.int/1680ae233b)

6. Marrjen e masave të nevojshme, për afishimin në ambientin e shoqërimit dhe në zyrën e informacionit të komisariatit, të listës së psikologëve të miratuar nga Urdhri i Psikologut, Tiranë.
7. Marrjen e masave të nevojshme, për afishimin në ambientin e shoqërimit dhe në zyrën e informacionit të komisariatit, të listës së avokatëve mbrojtës të miratuar nga Dhoma Kombëtare e Avokatisë.
8. Marrjen e masave të nevojshme, për të afishuar postera me të drejtat ligjore të personave të shoqëruar në ambientet e dhomave të shoqërimit në vende të aksesueshme me qëllim që ata të njihen me të drejtat e tyre ligjore.
9. Marrjen e masave të menjëhershme, për dhënien e kartës së të drejtave në formë shkresore personave të shoqëruar që në momentin e hyrjes së tyre në komisariat.

Për qëndrimin që do të mbani dhe masat që do të merrni në zbatim të këtij rekomandimi, të vihem në dijeni brenda afatit 30 ditor sipas nenit 22 të ligjit nr. 8454, datë 04.02.1999 “Për Avokatin e Popullit”, i ndryshuar.

Duke besuar në mirëkuptimin dhe bashkëpunimin tuaj.

**KOMISIONERI
i Mekanizmit Kombëtar
për Parandalimin e Torturës
(MKPT)**

**Ahmet PRENÇI
dv**